

Izhaaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisni naj se pošilja uredništvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta „ 12.—
Za tri mesece „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 2.50
za pol leta 1.25

EDINOST

Pesemne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglas se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Oglasni trgovci in o. r. r. mm po 10 vinarjev. Oglasnice, zahvale, poslanice, oglasni denarniki za K 20.—
voda „ 2.—
Oglas v tekstu lista do pet vrst mm po 20 vinarjev.
vsaka nadaljnja vrsta „ 2.—
Mail oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina za reklamacije se pošilja uredništvu lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.953

Pregled najnovejših dogodkov.

Romunska bojišča. — Zasedovanje po Romunov se nadaljuje. Zvezne čete prekorčile progo Bukarešt-Targoviste-Pietrosita. Dosedaj ujetih okoli 13.000 mož.

Ruska bojišča. — Nemške in naše čete zopet iztrgale Rusom v zadnjih dneh osvojenih važnih višinskih postojank v Karpatih. Ruski napadi povsod krvavo odbiti. Na italijanskem in zapadnem bojišču topovski boji.

Macedonsko bojišče. — Novi boji vzhodno reke Černe. Srbski sunki odbiti. Razno. — Angleška kabinetna kriza.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se razglša: 5. decembra 1916.

Vzhodno bojišče. — Mackensenova armada: V zadnjih dneh izvojevalni uspehi so bili razširjeni. Donavska armada je z desnim krilom odbila ruske napade in prodrla jugozapadno Bukarešto čez Argesu. Severozapadno glavnega mesta Rumunije prodirajoče avstrijske in nemške sile so prekorčile železniško progo Bukarešt-Targoviste. Sovražni zadnji oddelki so potopli povsod, kjerkoli se postavijo v bran. Število dne 3. decembra privedenih ujetnikov znaša nad 12.000. Ob dolinjem Argesu je bilo na razmeroma ozkem bojišču ujeta moštvo 28 raznih polkov. — Fronta nadvojvode Jožefa: Avstrijske in nemške čete generala Arza so v mejnem ozemlju zapadno in severozapadno Okne s protisunkom zopet iztrgale Rusom vse lokalne uspehe, ki so jih izvojevali zadnje dni na posameznih točkah. Istotako so vrgli bataljoni gen. polk. Kövessa po srditih bojih sovražnika iz jarkov na Vrh Dobrem, ki jih je osvojil pred kratkim. Pri teh akcijah je bilo ujetih 550 mož in uplenjenih 13 strojnih pušk in 4 minovke. Ruski napadi severozapadno Soosmez, jugovzhodno Tölgyesa in pri Dornivatri so bili odbiti z velikimi izgubami za sovražnika. — Fronta princa Leopolda Bav.: Razven hitro odbitega ruskega sunka pri Avgustovki v vzhodni Galiciji, nič važnega.

Italijansko bojišče. — Kljub dežju in megli je ostal topovski boj na Krasu na enaki višini.

Jugovzhodno bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se razglša: 5. decembra 1916.

Poročnik linitiske ladje Banfield je dne 3. decembra popoldne nad kraško planoto v zračnem boju z italijanskimi letali Caproni jevega sistema, sestrelil eno letalo. Vsi štirje možje, eden težko in eden lahko ranjen, so bili ujeti.

Brodovno poveljstvo.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 5. (Kor.) Veliki glavni stan, 5. decembra 1916.

Zapadno bojišče. — Armada prestolonaslednika Rupprehta: V jutranji megli so po kratki, močni topovski pripravi izvršili angleški oddelki napad vzhodno ceste Albert-Varlencourt; bili so poginili nazaj. V sled boljšega razgleda je bil popoldne topovski boj na vsej fronti ob Sommi močnejši in je bil tudi tekonoč živahnosti kakor v zadnjem času.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Južno železnice Tarnopol-Krasno so izvršili ruski oddelki brezuspešen apad na kos jarka pri Avgustovki, ki so ga pred kratkim izgubili. — Fronta nadvojvode Jožefa: Dočim so bili novi napadi Rusov na Capulu, severovzhodno Dornevatre, v dolinah Putna, Trotsula in Uza popolnoma brezuspešni, so nemške in avstrijske čete zopet z nasokom priborile v prejšnjih dneh izgubljene, za nas važne višinske postojanke. V teh deloma zelo srditih bojih smo na

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

Gricko je bil še zelo mlad, drugače pa ni bilo ničesar opaziti na njem, in neko mirno razpoloženje je očividno zavladalo pri vseh.

Peteri spalni oddelki, ki so bili rezervirani za vso deset oseb štejočo družbo, so se nahajali drug poleg drugega vsi v istem vozu. Tamara in kneginja sta se pod pretevo, da ste utrujeni, takoj umeknili v svoj oddelček, da se pripravite za počitek, ne da bi bila Tamara tudi le eno samo besedo izpregovorila z Grickom. Doselej se je izteklo torej še vse dobro.

Tamara se je že popolnoma udobno uredila v gornji postelji. Prešla je že skoraj ena ura in skoraj je že zaspala, ko je nekdo potrkal na vrata. Kneginja, ki je

Vrhu Dobrem (južno Tatarskega prelaza) ujeti nad sto mož in uplenili pet strojnih pušk, na Mt. Nomiri, severno Oltoške doline, pa 350 mož in osem strojnih pušk. — Mackensenova armada: Na zasedovanju je deveta armada, uničujoč odpor sovražnih zadnjih oddelkov, prekorčila železniško progo Bukarešt-Targoviste-Pietrosita. Donavska armada je po zmagah ob dolinjem Argesu nad številno mnogo močnejšim sovražnikom, pri katerih se je posebno odlikovala 217. pehotna divizija, sledila umikajočemu se sovražniku do odseka, z levim krilom pa med boji še dalje naprej. Vzhodno krilo je v donavski nizini odbilo rusko-romunske napade. Včeraj javljeno število ujetnikov z dne 3. t. m. se zvišuje na 12.500 mož. Pri 9. armadi se je pridružilo še 2000, pri donavski armadi 2500 mož, slednji od 22 pehotnih in 6 topovskih polkov. V Dobrudži nobenih večjih bojnih akcij. — Macedonska fronta: Vzhodno Črne so se razvili novi boji. Srbski sunki pri Bahovu in Nontu na mogleniški fronti so se izjalovili.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Boji za Bukarešt.

Dunaj, 4. decembra.

Usoda večjega dela prve romunske armade se je izpolnila. Ta armada je bila porazmeščena v ozemlju južno in jugovzhodno mesta Pitesci, da bi tu v okviru večjega skupnega podjetja vseh v Vlaški razpoložljivih romunskih bojnih sil sodelovala pri odločitvi, nameravani po načrtu francosko-ruskega generalnega štaba. Ta odločitev je bila zamisljena po vzoru bitke ob Marini, kakor se da spoznati iz vsega osnutka sovražne akcije.

Dočim naj bi bila severovzhodno prve armade druga armada v okolišču Targoviste-Sinaja krila prvo armado z boka in za hrbtom, je glavna napadna skupina prodrla iz Bukarešte in južno od tod čez reko Argesu. Ta armada je sestojala iz delov prvotno v Dobrudži uporabljane tretje armade in je dobila ojačenja tudi od četrte armade, ki je stala na sedmograški vzhodni fronti. Njen močnejši sunek je veljal levemu krilu podonavske armade, ki je preko dolnjega teka reke Niaslova prodrla vse do Argesula, torej celo pod topove jugozapadne bucareške fronte. Napadno krilo se je umeknilo čez te reki na južni breg reke Glavaciu, kjer je bilo mogoče zaustaviti sovražni sunek.

Poveljnik podonavske armade je pa v tem ukrenil svoje protikupe, in tako je bila romunska armada obkoljevalno napadena severovzhodno Praganesci in Gjurjevega in zopet vržena čez Niaslov. S tem je bila kriza premagana. Na skrajnem desnem krilu podonavske armade pa so posegle vmes močne ruske sile, katere so pa bolgarsko-turške čete zaustavile v okolišču zapadno Oltenice.

Romunska defenzivna skupina v argesulski dolini, ki naj bi bila krila prej omenjeno glavno podjetje, je bila včeraj zopet napadena od Pitesci sem in porazena. Sovražnik se je postavil na črti Glavaciu-Gaesici-Targoviste. Upiral se je srdito, a je bil včeraj vržen. 41. nemška pehotna divizija Kuehnejeve armadne skupine je porinila južno krilo prve armade čez gornji Glavaciu in Niaslov ter prodrla včeraj čez Argesu pri Titu. Po obeh straneh Argesula od Gaesici sem se umikajočim delom prve romunske armade je bil tako umik zagrajen. Prijete od treh strani, so bile te čete večinoma uničene. Tudi dalje proti severu smo napredovali. Targoviste je bilo včeraj zavzeto in so bili tako zaustavljeni sovražnikovi razbremenjevalni sunki od Ploesti in Prahovske doline sem.

Sovražnik pa še ni popustil. Poleg v razvoju se nahajajočih podjetij iz Prahovske doline proti jugozapadu se uveljavljajo tudi močne sovražne sile v okolišču zapadno in jugozapadno Bukarešta. Zastavljene so bile močne romunske čete tudi na skrajnem desnem krilu podonavske armade južno Bukarešta.

Bitka za posest Bukarešta se nadaljuje. Pod vplivom izredno težkih izgub so

Rusi včeraj ustavili svoje napade proti severovzhodni sedmograški fronti in Karpatom. Ni pa dvomiti, da imamo opravka samo z začasnim premorom. Ne zdi se izključeno, da hočejo Rusi na francoski pritisk odposlati dele svojih čet, ki so stale sedaj proti Arzovi in Kövessovi armadi, na južno moldavsko mejo, da rešijo Romunsko, kolikor se je še da rešiti.

Sovražna uradna poročila.

Rusko uradno poročilo.

2. decembra. — Zapadna fronta: V okolišču Bubnovega je sovražnik streljal s krogliami, ki so razširjale zadušilne pline. V Karpatskem lesu se nadaljuje boj za posest naše postojanke v ozadju, 10 verst jugozapadno vasi Hrinjovega in vzhodno Kirlibabe. — Romunska fronta: Na Sedmograškem se v dolinah Trotsula, Sulte, Csobanyosa in Uza nadaljuje boji. Sovražnik se trdovratno upira, napadajoč zopet naše oddelke, ki so tam vzele celo vrsto višin. Boj v tem okolišču se vrši z nezasišano srditostjo. Padli se štejejo samo na deseterice. V buzeški dolini so Romuni zopet nekoliko napredovali. Na podonavski fronti je sovražnik na cesti iz Pitesci v Bukarešt in ob reki Argesu izvršil celo vrsto trdovratnih napadov in je prisilil severno reke Argesa operirajoče Romune, da so se nekoliko umeknili. Južno reke so bili odbiti vsi napadi. Zapadno Bukarešta se je sovražniku posrečilo s ponovnimi napadi, da je vrgel Romune proti reki Argesu. Južno Bukarešta so bili odbiti vsi sovražni napadi. Romuni so s protinapadom vrgli nemške in bolgarske čete iz vasi Comana in Costinari. V Dobrudži so se naše čete v zapadnem delu polastile železniškega mostu v Črnivodi in so prisilile sovražnika v okolišču Canekjeja in Satiskjeja, da se je umeknil proti jugu in opustil več višin.

Položaj v Atenah.

LUGANO, 4. (Kor.) Milanski listi poročajo iz Aten, da je bilo med grškimi četami in francoskimi mornarji sklenjeno premirje. Admiral Fournet se je zadovoljil z izročitvijo šest grških baterij in zagotovil, da se bo pri ententnih vladah zavzel za to, da ostane ostali vojni material grški. Atensko prebivalstvo se je pomirilo. Pri bojih v Atenah je bilo ubitih in ranjenih 100 Francozov, na grški strani pa en polkovnik, dva poročnika in 40 mož.

ATENE, 3. (Kor.) Reuterjev urad javlja: Govori se, da bo treba mesto šest osem baterij izročiti ententi, kakor hitro bo sestavljen protokol. Vlada bo ščitila nacionaliste in entento. Obvezala se je tudi, da bo dala aretiranim Venizelistom vse ustavne garancije. V krogih, ki so v zvezi s kraljevo palačo, se izjavlja, da se vzpostavljajo zopet normalni odnosi z entento.

LONDON, 4. (Kor.) »Daily Telegraph« poroča iz Aten z dne 2. t. m.: Kralju zvesto časopisje objavlja danes jutraj izjavo vladne, ki pravi, da je admiral Fournet privolil v izročitev šestih baterij poljskih topov in odstopil od svoje prvotne zahteve glede ostalega orožja. Naznanja se, da bodo grški rezervisti mobilizirani.

ROTTERDAM, 4. (Kor.) Že javljeni dogodki v Atenah so se glasom zanesljivih semkaj došlih poročil vršili takole: Potem ko je grška vlada odklonila zahtevo glede izročitve orožja, je izročil admiral Fournet osemdesetimi ultimati, ki je potekel 1. decembra. Dan poprej so se priglasili v armado grški rezervisti. V noči od 30. novembra na 1. decembra so bile v Pireju izkrcane čete entente kakor tudi italijanski vojaki. Prišli so prodirati proti Atenam. Grška armada se je uprla, naker se je razvil boj, ki je trajal ves dan. Proti večeru je zvezno brodovje s Phalerona bombardiralo vzhodne dele Aten. Več granat se je razpočilo v neposredni bližini kraljevega gradu, ena dva metra pred zapadnim portalom. Grški armadi se je posrečilo polagoma poloviti raztresene čete entente. Tekom boja so se zglasili poslaniki entente pri kralju, mu predložili znatno zmanjšane zahteve, a obenem zagrozili,

pogovarjal s kneginjo in zahteval njenega sočutja za svoje bolecine.

Gricko, drago, kako te mora boleti! Pogledala bom, kaj je; počakaj le trenutke na hodniku, da oblečem nočni plašč, potem pa lahko vstopiš.

Ko se je kneginja oblačila, je smatrala Tamara za najpametnejšo, da se stisne v blazine in dela, kot bi spala. Potem pa, ko je zopet potrkal, je ubogi ranjenec zopet vstopil. Tamara je slišala šepetajoče, nežne, skrbne in obenem prestrašene besede svoje kumice, ki se je vneto pripravljala, da mu obveže rano. Čutila je tudi, da se je Gricko s hrbtom naslonil na njeno posteljo. Bil je tako visok, da jo je mogel videti, dasiravno se je stisnila v skrajni kot, in skoraj mučno je čutila magnetično moč njegovih oči. Toda njena trdna volja je zmagała, dasiravno je bila tako nerazgovorna, da se je skoraj začela smejeti. Toda njene dolge trepalnice so trdno obležale na njenih rožičastih licih.

da bo v slučaju odklonitve zvezno brodovje naslednji dan bombardiralo celotno mesto s topovi najtežjega kalibra. Da se reši svetlišča helenske kulture in obvaruje ves civilizirani svet nenadomestljive izgube, je bila grška vlada prisiljena, da ponudi izročitev šestih gorskih baterij. Zastopniki entente so si pridržali pravico, da poročajo o tem svojim vladam. Tekom bojev 1. decembra so priredili Venizelisti izgrede, ki so se naslednje dni še povečali in jih je bilo treba nasilno potlačiti.

MILAN, 5. (Kor.) »Secolo« poroča iz Aten: Mir traja dalje. Čestne železnice so pričele zopet promet. Mnogo časniških poslopij in gostilen, iz katerih se je streljalo je poškodovanih. Venizelistični župan Benakis je bil izpuščen iz zapore. Število rezervistov, ki so se prostovoljno priglasili k armadi, znaša 70.000 mož.

AMSTERDAM, 5. (Kor.) »Times« poročajo iz Aten: Vsi ujeti francoski vojaki so bili izpuščeni. Po konferenci admirala Fourneta z angleškim in francoskim poslanikom so bile čete aliirancev umaknjene. Poslaniki entente so posetili ministra za vnanje stvari. Nato objavljeni komunikacije je pomiril prebivalstvo. Polkovnik Zimbrakakis, bivši načelnik atenske policije, je bil aretiran. Grško časopisje, očividno inspirirano od vlade, označuje dogodke kot obžalovanja vredne in piše, da bi bila velika nesreča, ako bi prišlo do konflikta z onimi državami, s katerimi želi živeti Grška v prijateljskih odnosih.

KABINETNA KRIZA NA ANGLEŠKEM.

LONDON, 4. (Kor.) V spodnji zbornici je lord Cecil na neko vprašanje odgovoril: »Obžalujem, da moram izjaviti, da je položaj na Grškem izredno resen. Kljub formalnim in ponovim zagotovilom kralja in grške vlade, da se ne bo trpeło nobeno kalenje miru, so bili izvršeni skrajno izživajoči in izdajalski napadi na oddelke zaveznikov, ki jih je izkrcal francoski admiral dne 1. t. m. Posledica so bile številne izgube. Angleška vlada je mnenja, da sta soodgovorna za to kralj in grška vlada in konfira sedaj z drugimi zavezniki glede takojšnjih korakov, da zagruva radikalno rešitev položaja, ki je nastal.

Ministrski predsednik Asquith je, odgovarjajoč na vprašanje glede imenovanja kontrolorja živil, izjavil: »Kralj je privolil v nasvet, ki sem mu ga dal danes jutraj glede rekonstrukcije kabineta. Menim, da je treba vsa vprašanja glede vstopov prihajajočih oseb odgoditi, dokler ni preurejen kabinet.« Asquith je zato predlagal, da naj se zbornica po današnji seji odgodi do četrta. Nato je izjavil: »Želim, da poštane popolnoma jasno, da kakršnekoli izpremembe v kabinetu ne bodo popolnoma nič izpremenile od začetka vojne začrtane in izjavljane politike. (Glasno odobravanje.) Ako kdo misli, da obstoje znamenja za izpremembo te politike, mu lahko zagotovim, da je v veliki zmoti.« Bonar Law je tekom te izjave sedel poleg ministrskega predsednika in se zadovoljno zabaval. Vojni minister Lloyd George ni bil navzoč.

LONDON, 4. (Kor.) »Times« objavljajo sledeče poročilo o kabinetni krizi. V petek je Lloyd George pismeno predlagal Asquithu, da naj vojni odsek kabineta obstoja v bodočnosti iz štirih članov, namreč iz Lloyda Georgea, Carsona, Bonar Lawa in enega člana delavske stranke z aktivnim sodelovanjem Jellicoa in Robertsona. Asquith do sobote jutraj ni odgovoril. V soboto je nato sporočil Georgu, da v predlogu v njegovi obliki ne more sprejeti. Zadeva je bila par ur nerešena in več ministrov je zapustilo mesto. Včeraj jutraj so se ministri nenadoma vrnili v London. Imeli so posvetovanje, ki mu je predsedoval Bonar Law. Navzoči so bili vsi uničistični člani, razven Balfourja, ki je bil odsoten vsled bolezni, in Landsdowna. Popoldne je Asquith konferiral z raznimi kolegi, med drugimi z Lloydom Georgom in Bonar Lawom. V nedeljo je bil položaj približno sledeč: Asquith ni sprejel predloga Lloyda Georgea, vendar pa je bil pripravljen privoliti v pomnožitev števila članov vojnega odseka. Oviral je dogovor predlog, da naj dobi vojni odsek neomejeno polnomoč za vovevanje in izvršitev gotovih osebnih vprašanj. Asquithu pa je bilo jasno namignjeno, da ne tiči za tem samo Lloyd George, ampak da je za predlog tudi Bonar Law. Lloyd George in Bonar Law zahtevata poklic Carsona v vojni odsek. Sprejem Carsona je mogoče smatrati kot pogoj, pod katerim hočejo Lloyd George in njegovi pristaši ostati na svojih mestih. Lord Derby se je istotako izjavil solidarnega z Lloydom Georgom in ga hoče podpirati.

ROTTERDAM, 5. (Kor.) Radikalni angleški list »Star« piše: Vzrok krize je iskati v velikem nasprotju med »zapadno« in »vzhodno« šolo glede strategije, ki se je je treba poslužiti. Vzhodna šola meni, da je treba odposlati 500.000 do en milijon močno armado v Solun. Zapadna šola smatra to za blazno podjetje, ker stavlja prevoz radi pomanjkanja prostora neizvršljive zahteve in bi bile ladje zaveznikov močno ogrožene po nemških plovodnikih. »Manchester Guardian« pi-

še: Dve krizi obstojata pravzaprav: vojna in kabinetna; druga je posledica prve. Vojna kriza stremi za tem, da se pokaže, da vojne na noben, kakor se vojne sedaj, ni mogoče dobiti.

LONDON, 4. (Kor.) Ministrski predsednik Asquith je bil jutraj vnovič v avdijenci pri kralju.

V spomin pokojnega cesarja.

DUNAJ, 5. (Kor.) Cesar je izdal naslednje lastnorčno pismo: Dragi knez Montenuovo! V spomin Svojega vzvišenege prednika, Svojega presvetlega starega strica Nj. Velikanstva cesarja in kralja Franca Jožefa I., želim ustanoviti spominski znak za vse one osebe, ki so služile na dvoru pokojnega Nj. Velikanstva. Zaukazujem Vam, da Mi predložite v odobritev statut za ta spominski znak.

Dunaj, 4. decembra 1916.

Karel I. r.

Novo financiranje entente v Ameriki.

WASHINGTON, 25. (Kor.) Uradno se razglša, da bo Morgan Company izdala tri angleške in francoske zakladne liste, glaseče se od 1. decembra in veljavne za 30, 60 in 90 let in tudi za dalje časa. To je nova oblika financiranja aliirancev v Ameriki.

Razne politične vesti.

Nu — torej? Te dni je priobčila »Arbeiter Zeitung« daljši članek o koncentraciji čeških strank. Melodija se je sicer nekoliko razlikovala od one v nemških nacionalnih listih, ali muzika je bila končno vendar-le ista. Tudi »Arbeiter Zeitung« vidi v tem dogodku veliko zlo. Seveda navaja — poleg drugih — še svoj poseben argument, naperjen proti češki socialni demokraciji, češ, da se je izneverila smerem, načelom in ciljem mednarodne socialne demokracije. Ali, skoro v isti sapi, ko piše to na stran grehov čeških sodrugov, brani svoje nemške sodruge pred napadi od strani drugih nemških strank, ki očitačo nemškimi socialnim demokratom, da nasprotujejo prizadevanjem za ujedinjenje v nemškem taboru. »Arbeiter Zeitung« izjavlja, da ni nikdar nasprotovala narodnim posvetovanjem poslancev, izvoljenim na podlagi splošne volilne pravice, marveč smatra skupna posvetovanja za koristna. Toda vse, kar bi šlo preko tega, da je nemško in škodljivo. — Nu, nam se zdi, da je to precej cenena igra z besedami, ker »Arbeiter Zeitung« noče imenovati otroka s pravim imenom. Za božjo voljo vendar: čemu pa posvetovanja in kako naj bi bila potrebna in koristna, če bi imelo ostati le pri posvetovanjih, če bi posvetovanjem ne imelo nič slediti? Za posvetovanjem mora priti vendar še kaj drugega, saj se menda vsikdar vrše za kak namen! Pa imenujmo mi otroka po pravem imenu: nemški socialni demokracije so pripravljene sodelovati z drugimi nemškimi strankami za interese nemštva. Ne štejemo jim tega v zlo. O ne! Zahtevati pa smemo, da se tudi slovanskim socialnim demokratom ne šteje skrb za svoj narod v greh po tistem znanem pravilu: če dva delata isto — ni isto! — Tudi češki socialni demokracije se niso odpovedali svojemu političnemu in socialnemu programu. Razlika je le ta, da so češki sodruzi možni in odkrito pristopili k sodelovanju z drugimi strankami za skupne interese naroda, dočim nemški sodruzi nekako mečkajo besede, da si hočejo isto za svoj narod! Razlika — ni tako tehtovita! — pa je v tem, da je na češki strani nastala resnična sila in potreba za koncentracijo vseh moči, dočim na nemški strani ni niti sence take sile in potrebe. Če bi bil češki narod v takem položaju, če bi bil tako saturiran v vsakem pogledu, kakor je nemški, če bi mu bila pozicija tako zavarovana, in če bi bil v posesti toliko politične moči in oblasti — kakor je vse to zavarovano in zagotovljeno nemštva v Avstriji; potem gotovo ne bi češka socialna demokracija posnemala sedanjega vzgleda nemške, ki je vključil navedenim dejstvom pripravljena za — posvetovanja z drugimi meščanskimi strankami. Še več: mi smo uverjeni, da v češkem taboru sploh ne bi prišlo do koncentracije, da ni bilo sile in potrebe, ki imperativno zahteva to žrtve od vseh strank. Na nemški strani pa — ponavljamo — ni take sile in potrebe, ne gre jim za pripadajočo jni pozicijo, marveč za nadvladje! Kdo se torej brez potrebe oddaljuje od smeri mednarodne socialne demokracije?!

Izjava hrvatskih delegatov povodom smrti cesarja in kralja Franca Josipa. V žalni seji ogrsko-hrvatskega sabora je podal delegat Ljuba Babić glaski tole izjavo: »Izjave spoštovanih predgovornikov so dale odduška težki žalosti in udan hvaležnosti napram velikemu kralju, ki ga je neizprosni zakon odpoklical s prestola, kakor tudi resničnim čustvom homagtalne zvestobe napram kralju, ki je bil po stoletja starem pravu in zakonu pozvan na prestol. Sabor kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Slavonije kot zgodovinski in ustavni predstavitelj hrvatskega naroda, poda izraza najgloblji žalosti, ki je obvezala in globoko protresla ves narod teh kra-

Ijlevin ob smrti dobrega, viteškega in pravičnega vladarja; da izraza homagijalne poklonosti s čustvi izkušene, po stoletjih najslabše načinom zasvojenosti zvestosti in udanosti do vladajoče hiše in svojega novega vzvišenega vladarja. Ali kraj vsega tega smo mi, odposlanci hrvatskega sabora, vzbudili, da se že ob tej priliki z vsem srcem pridružimo njenim izjavam žalosti in poklonstva senci skupnega kralja kraljevim Ogrske, Hrvatske, Slavonije in Dalmacije, skupnega nam ne samo po naši ustavi, ampak tudi po skupni ljubezni, v kateri so se predstavitelji obeh narodov v tej visoki zbornici zbirali okoli njega, da blagim vplivom slike vladarske modrosti, očetovske ljubavi in pravičnosti z ustavnim sodelovanjem pospešimo interese obeh narodov na področju državne skupnosti v čim večji sili najvišjega prestola in krone. Nadahnjeni z istimi čustvi se pridružujemo tudi sedaj izraženemu homagijalnemu poklonstvu vzvišenemu sedanjemu kralju, ki kot odrastek kraljevske naše kraljeve hiše, stopajoč na prestol s slavo ovenčanih svojih prednikov, sledi na prestolu, in tisti neomajni zvestosti in udanosti, ki ste ogrski in hrvatski narod nerazdružljivo vezali s prestolom in vladarsko krono. To izjavo je delegat Babić Galski podal samo v hrvatskem jeziku in naglasil posebno stališče in državno-pravni položaj Hrvatske. Zbornica je poslušala to izjavo mirno in dostojanstveno, le nekateri člani iz opozicije so z gestami izražali svoje nezadovoljstvo radi — hrvatske besede.

Aprovizacijske stvari.

KOŠTRUNJE MESO.

Aprovizacijska komisija je dobila iz Srbije znatno partijo prvovrstnih koštrunov. Jutri, 7. t. m., se vrši prva razpoda koštrunega mesa te vrste in sicer proti izkaznici za živila, ki se preščišne na notranjem delu pod števil. 36. Prodaja, ki jo bodo nadzirali organi aprovizacijske komisije, se prične ob 6 jutraj. Na vsak odmerik izkaznice za živila se bo moglo dobiti 1/2 kg mesa, toda vsega ne več kot 1 kg. Drugih priklad razen koštrunjih se ne bo moglo dobiti. — V naslednjih mesnicah se bo dobivalo jutri samo koštrunje meso te vrste: Stabile ul. S. Michele 5; Bolle Greta 13; Trocca ul. Commerciale 3; Paronitto Piazza Caserma 6; Gotznig ul. S. Spiridione 7; Brognollo ul. Lazzarotto vecchio 46; Rocchelli Piazza Piccola 2; Vattovatz ul. Giustinelli 5; Polacco ul. Torrente 30; Pinter ul. Farneto 11; Lenarduzzi ul. Amalia 23; Polli ul. Acquedotto 13; Castellit ul. Giulia 67, Godina ul. Farneto 744 Illicher ul. Barriera 8; Stern ul. Barriera 31; Cossich ul. Foscolo 2; Polli ul. Istituto 38; Ferluga ul. Media 46; Pousch ul. del. Rivo 32; Cooperative operaie ul. S. Marco; Godina Stedenj 138; Gotznig, Skedenj 50; Sinigaglia Barkovlje 41.

CENE:

Prednji deli s priklado po K 3'68 kg.
Zadnji deli s priklado po K 4'40 kg.

Domače vesti.

Imenovanja na c. kr. slovenski državni gimnaziji gorški. Za provizorna gimnazijska učitelja sta bila imenovana na tem zavodu gg. dr. Fran Mischitz in dr. Fran Rastacher, t. č. nadporočnik pri 2. bosenskem polku.

Za gorške ljudskošolske učitelje. Gorški deželni odbor je predložil spomenico učiteljev iz šolskih okrajev gorškega, tolniškega, trbiškega in gradiškega za ublaženje bednega položaja tega učitelstva potom tržaškega namestništva centralni vladi s priporočilom, da dodeli okrajnim šolskim zalogom primerne dotacije, da bodo mogli dovoliti učitelstvu draginske doklade za vojno dobo. Deželni odbor sam ne more dovoliti take dotacije, ker je edino deželni zbor kompetenten za to. Deželni šolski svet je predložil vladi konkretne predloge. Draginska doklada naj bi iznašala 140—500 K za vsako učno osebo. — Kdor pravično in nepristransko sodi ter humanno čuti, more le želeči, da ta korak gorškega učitelstva doseže svoj namen. Učitelstvo je v sedanjih hudih časih, ki so prišli nad deželo gorško in pod katerih težo mora — trpeti izlasti tudi ono, take podpore potrebno in vredno. O potrebi ne treba izgubljati niti ene besede. Saj jo obutimo v naših primorskih krajih vsi na lastni koži. A vredno je je, ker to učitelstvo nadaljuje tudi ob teh strašnih razmerah svoje vzvišeno kulturno misijo z isto idealno ljubeznijo. Poleg te ljubezni do svojega poklica pa je slovensko učitelstvo sploh v sedanjih kritičnih časih sijajno dokazalo svojo patrijotično zvestobo in požrtvovalnost v veliko večji meri, nego bi mogli pričakovati od njegovega mizernega finančnega stanja. Saj je položilo na oltar domovine — za človekoljubne in vojno pomožne namene — za njega razmere skoro neverjetno svoto nad tri milijone kron — poleg žrtev na bojiščih, kjer se toliko slovenski učitelji junaki bore in umirajo za domovino. — Koliko grobov se je odprlo slovenskim učiteljem tam na bojni poljanah! Prosimo torej centralno vlado, naj ne zavrne — ne da bi uslišala — naših učiteljev, ki trkajo na njena vrata kot zares potrebni in vredni prosilci.

† Fran Levec in Fran Hubad. V dveh dneh je slovenski narod izgubil moža, katerega je dolžan največje hvaležnosti za svoj kulturni razvoj. V soboto je umrl v Ljubljani upokojeni deželni šolski nadzornik, dvorni svetnik Fran Levec v 71. letu svoje starosti, dan nato pa upokojeni deželni šolski nadzornik, dvorni svetnik Fr. Hubad, star skoraj 68 let. Oba moža, od-

lična šolnika sta si s svojim dolgoletnim uspešnim delom na polju našega šolstva postavila najčastnejši spomenik in narod ju ohrani zabeležena v svojem najhvaležnejšem spominu. — Fran Levec se je rodil 4. julija l. 1846. na Ježici pri Ljubljani. — Ljubljansko gimnazijo je dokončal z odliko leta 1867. Modroslovje je študiral na Dunaju in sicer si je izbral zgodovino, slovenščino in nemščino. Nekaj časa je bil domači učitelj pri bogati ameriški rodbini in si je žnjo ogledal precej sveta. L. 1871. je prišel v Gorico za suplenta, leta 1874. pa na ljubljansko realko. Profesor je postal leta 1877. Na tem zavodu je ostal vse do leta 1901., ko je bil imenovan za ravnatelja ljubljanskega učiteljskega. Od leta 1886. dalje je bil okrajni šolski nadzornik, najprej za radovljiški okraj, potem pa za Ljubljano. Leta 1903. je bil imenovan za deželnega šolskega nadzornika, l. 1913. pa za dvornega svetnika. Februarja meseca leta 1916. je bil zaradi bolezni upokojen. Odlikovan je bil že prej z viteškim križcem reda železne krone, 25. junija l. 1915. pa ga je ljubljanska mestna občina za njegove velike zasluge na polju šolstva in za slovensko slovstvo imenovala za častnega meščana. Levec se je že kot gimnazijec zelo zanimal za slovensko slovstvo in je bil že kot tretješolec sodelovnik »Slovenskega Glasnika«, ki ga je zalagal s pesmimi. S Franom Celestinom in Jurčičem je bil najboljši prijatelj in prav tako tudi z Jankom Kersnikom. Na Dunaju se je seznanil s Stritarjem in postal tudi sodelovnik njegovega »Zvona«. Pozneje je z Jurčičem Kersnikom in Tavčarjem ustanovil »Ljubljanski Zvon«, in mu ostal urednik do leta 1890., nakar je največ svojega dela posvečal »Slovenski Matici«, ki jo je popolnoma prenosoval ter ji bil predsednik od leta 1893. do l. 1907. Pisal je mnogo in prav posebne vrednosti so njegovi zgodovinski spisi o naših pesnikih in pisateljih, ki jih je objavil v »Slov. Narod«, Stritarjevem »Zvonu«, »Ljubljanskem Zvonu« in Letopisih Maticе Slovenske. Objavil je tudi več jezikoslovnih razprav in izdal »Slovenski pravopis«, ki sicer ni bil splošno priznan, ki pa vendar tvori temelj sedaj veljavnemu našemu pravopisu. Izredno delavnega moža je hudo prizadevala usoda. Izgubil je štiri sinove, dva med njimi na bojišču, in zeta prof. Pajka, končno se ga je lotila samega huda bolezen, ki mu je prinesla smrt. —

Fran Hubad se je rodil leta 1849. v Podvodju v vodiški občini na Gorenjskem. Gimnazijske študije je dokončal v Ljubljani in je po dovršenih filozofskih naukih l. 1875. kot suplent nastopil službo na deželni gimnaziji v Ptuj, kjer je ostal do l. 1884. Nato je služboval do leta 1891. na prvi državni gimnaziji v Gradcu, odkoder je bil poklican kot referent v naučno ministrstvo in je tudi sodeloval pri založbi šolskih knjig. Na tem svojem mestu je pokojnik storil marsikaj v proslavi slovenskega šolstva. Leta 1894. je bil imenovan za ravnatelja ljubljanskega učiteljskega. — Službo je nastopil leta 1895. in sicer pod zagotovilo, da pride vsak čas lahko zopet v ministrstvo. Sprejel je službo na izrecno prošnjo ministrstva. Leta 1901. je bil imenovan za deželnega šolskega nadzornika za slovenske šole, dočim je bil na njegovo mesto na učiteljsko imenovan Fran Levec. Leta 1903. se je razdelilo nadzorništvo. Hubad je obdržal nadzorništvo srednjih šol, za ljudske šole pa je bil imenovan Levec. Leta 1912. je Hubad dobil naslov dvornega svetnika in je bil odlikovan z redom železne krone tretjega razreda. Leta 1914. je na svojo lastno prošnjo stopil v pokoj. Pokojnik je bil znan kot neupogljivo korekten mož v uporabi zakonov in je zastavljal vselej in povsod svojo najodločnejšo besedo, kjer je šlo za odvratitev kake škode slovenskemu šolstvu. V kranjskem deželnem šolskem svetu se je dobojeval marsikateri tih, a hud boj v korist slovenskemu šolstvu, in Hubad je bil tisti, ki se ni upognil, kadar je šlo za resnico in pravico. Pokojnik je bil posebno v prejšnjih letih zelo delaven na slovtvenem polju in predvsem na polju mladinskega šolstva. Več njegovih spisov je izšlo v založbi Družbe sv. Cirila in Metoda, med njimi tudi »Junaki«. — Odlično njegovo delo je predelal Anton Janežičevega slovensko-nemškega slovarja, katerega nemško-slovenski del je predelal prof. Anton Bartel. Izdelal je tudi več šolskih knjig. Znano je, da je Hubad svoj čas sodeloval tudi pri velikem delu »Avstro-ogrsko monarhija v besedi in sliki«, ki je zasnoval preložitelj Rudolff. Zadnja leta je bil pokojnik pred-

sednik Glasbene Maticе, kjer sta z bratom, ravnateljem in koncertnim mojstrom g. Matejem Hubadom, posvečala vse svoje moči povzdigi tega vzornega zavoda. Pokojnik je s svojim neumornim delom spravil vse gradivo Glasbene Maticе v najvzornejši red in ravno tako tudi pravdo zavoda. S pokojnim Levcem sta bila vedno najboljša tovariša in prijatelja, in Hubad je skoraj vse do zadnjega, do pred 14 dnevi, še vsak dan poselel težko obolelega Levca. Tedaj pa je obolel tudi on, in smrt ga je pokosila en dan za onim. — Obema odličnima, zaslužnima možema, bodi lahka zemlja slovenska; narod ju ohrani v trajnem, najhvaležnejšem spominu.

Pošta ne bo sprejemala v času od 10. do 25. decembra pošiljk z darovi in pošt-nih zavrtkov za vojne ujetnike in internirance.

Za učitelstvo z juga. Odbor za begunce z juga se znova obrača s prošnjo do učiteljev in učiteljic z juga, ki mu še niso poslali svojega naslova in nekaj podatkov o svojem sedanjem učiteljskem delovanju, naj to čimprej stori.

15 milijonov K za V. avstr. vojno posojilo. Živnostenska Banka, centrala v Pragi, je podpisala na lasten račun kron 15.000.000 zase in svoje podružnice za V. avstrijsko vojno posojilo.

Mestna zastavljavnica. V četrtek, 7. t. m. se bodo prodajale na javni dražbi od 9½ dop. do 1 pop. dragocenosti, zastavljene meseca decembra leta 1914. na bele listke serije 136 in sicer od št. 265.601 do št. 236.200. — Popoldne se dražba nedragocenih predmetov ne bo vršila.

Prisrčne pozdrave pošiljajo tržaškim Slovincem podpisani, ki se nahajajo sedaj v bolnišnici v Eggenbergu pri Gradcu: Anton Ferfolja, Anton Brumat, Anton Kaluža, Josip Peric, Ignacij Mihel, iz Skednje, Rudolf Žerjal, Peter Volk, Anton Gabrinja, Fran Kogelj.

Društvo za hotele po Dalmaciji. Z Dunaja poročajo »Narodnemu listu«, da novo ustanovljeno društvo za gradnjo hotelov po Dalmaciji živo deluje. Na čelu so: baron Krupp, društvo Lloyd in grof Noris. Za sedaj je podpisana glavica deset milijonov kron in je v projektu gradba šestih hotelov.

DAROVI.

Josip Sajina je nabral za vrtec CMD pri Sv. Jakobu K 10'40 in K 13'50. Denar hrani uprava.

Poziv za noveletna voščila. Prosimo vse naše cenjene inerente, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu noveletno voščilo za dan novega leta, naj se pravočasno javijo ustmeno ali pisмено podpisane, ker prekasne naročbe ne bomo sprejemali, ako ne bomo imeli prostora v listu.

Inseratni oddelek »EDINOSTI«.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste števil. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Kupujem bele cunje 150, barvane 80 stot., bombaž 6, volnena pokrivala in le teni e 7, rabljeno obleko 2. Nacson, ulica Geppa števil. 16. 775

Išče se pošteno dekle. Via S. Francesco d'Assisi št. 28, III. n. 776

Proda se mlečna krava. Škorklja S. Pietro št. 6. Hlev v Rojanu. 777

Proda se takoj postavljeno na Rekl z dovoljenjem za izvoz 2 vagona istrskih smokve, 2 vagona orehov, 1 vagon Frank »Velim Kolinska«, 50 hl vina Marasca, tisoč posod riža v konservi z paradizniki. Naročilo pri Karl Rexinger, Via Kandler 7 od 9—9½ in 2—3 p. (E)

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon Via Solitario št. 21. 776

Kupujem žaklje vsake vrste, cunje in bombaž. F. Babič, Molin grande 20. 771

Kupujem volno, bombaž, pletenine, novo in staro suknjo, volnene cunje in krovine po poštini ceni. ACOO, Acquedotto 13. 774

Izobražena gospa, srednje starosti, lepe zunanosti, dobrodružne išče službo v pisarni, kot vzgojiteljica ali hišna gospodinja. Govori in piše perfektno hrvatsko, nemško, francosko in špansko. Prijazno pismene ponudbe pod »Izobražena Hrvatica« na inser. odd. Edinost, kateri pove tudi naslov. (G)

Vsakovrstne žaklje kopujem na debelo in v drobno. G. Stebel ul. Torrente 36. 769

Marmelada v zabojčih po 10 kg je naprodaj večja množina. Mlekarska zveza ulica Valdirivo 29. 772

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podpetnice, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir, koprni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robal, mrežice za brko, pletenine, arjace, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnice, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 26

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

JADRANSKA BANKA

v Trstu, Via della Cassa di Risparmio 5
(Lastno poslojlo)

sprejema do 16. decembra 1916. do 12 dop.

podpisovanja za

Peto avstrijsko vojno posojilo.

I. štiridesetletno 5½% amort. državno posojilo
davka prosto à K 92.—% netto.

II. 1. junija 1922. plačljive državne zakladnice
davka proste à K 96.—% netto.

Uradne ure: 9-12 dop. — 3-5 pop.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu

sprejema

prijave za V. avstrijsko vojno posojilo

in sicer na

40 letno 5½% državno posojilo po 92.—% netto,
5½ letno 5½% državne zakladnice po 96.—% netto.

Vsa tozadevna pojasnila daje pismeno ali ustmeno v svojih uradih v ulici nadvojvode Josipa št. 11 od 9-12 predp. in od 3-5 pop.

Tržaška trgovinska banka

(Banca Commerciale Triestina)

Peto avstrijsko vojno posojilo

I. državno posojilo po 5½% davka prosto razdolžno v 40. letih.
po ceni 92-50% manj ½% bonifikacije, a 92.—% netto.

II. državne zakladnice po 5½% davka proste plačljive dne 1. junija 1922 po ceni 96.50 manj ½% bonifikacije a 96.—% netto.

Rok podpisovanja: od 20. novembra 1916 do 16. decembra 1916, 12 op.

Podpisovanja se sprejemajo do tedaj pri

Tržaški trgovinski banki

(BANCA COMMERCIALE TRIESTINA)

v uradnih urah in sicer od 9-12 in od 3-6 pop. po zgoraj označenih pogojih.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenca
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem, bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Kranjine vloge
sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obre- 4 1/2 % večje zneske po do-
stuje po 4 1/2 % govoru. Trgovcem
otvarja tekovne račune z dnevnim obrestovanjem.
Rentni davek plačuje zadruga sama.
Vlaga se lahko po eno krono.
Pošto-branilični račun 75.679. TELEFON 16-04.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrirana zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco števil. 2, I. nadst.

Posojila
daje na osebni kredit in na zastavo
proti plačilu po dogovoru.
Uradne ure: vsak dan za stranke
od 8 predp. do 1 popoldne.
Priporoča male hranilne škrinjice, ki
so posebno primerne za družine.